

- Da'da 4 ilaa 7 waa wakhti muhiim u ah barashada akhriska.
- La akhri ilmahaaga 20 daqiiqo maalintii. Akhrista, dhegeysiga, iyo falanqaynta akhri.
- Ku hees heeso ku saabsan magacyada xarafka iyo dhawaaqyada. Ka dhig mid madadaalo leh.
- Ku qor xarfo gaar ah warqad. Jeexi ama kala goo oo ku rid bac. Weydii cunugaada inuu la soo baxo warqad oo uu yiraahdo codka. Si wada jir ah u ciyaara, oo marbacanaya.
- Ciyaar "waan basaasay." Tusaale ahaan, "Waxaan basaasaa wax ka bilaabma /b/" cunugaadana waxaa laga yaabaa inuu yiraahdo "bird," "bag," ama "bike."
- Bar ilmahaaga sida loo higgsaadiyo dhowr kelmadood oo gaar ah sida magacooda.
- Tilmaan ereyada ku bilaabma isla xarafka magaca ilmahaaga.
- Ku ciyaar ciyaaraha eray-dhisidda adigoo isticmaalaya xarfo birlab ah ama xarfo waraaqo gaar ah. Weydii cunugaada inuu kuu dhiso ereyo aad u akhrido. Si wada jir ah u ciyaara, oo marbacanaya.
- Tilmaan erayada oo akhri. Dhawaaq kasta dheh. Kadibna u dheh kelmadda sidaad caadiyan u odhan lahayd. Weydii cunugaada inuu isku dayo.

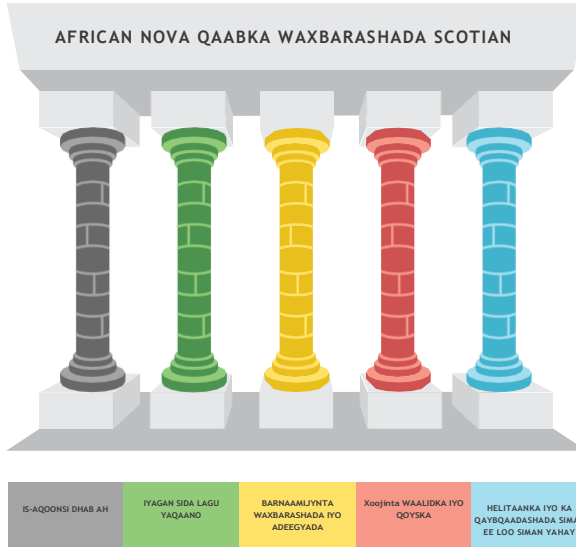
Su'aalaha la waydiiyo macalinka ilmahaaga:

- Waa maxay waxyaabaha uu ilmahaygu ku fiican yahay?
- Xirfado nooc ee ah ayuu ilmahaygu u baahan yahay inuu guriga kaga shaqeeyo?
- Sideed ugu taageertaa ilmahayga fasalka dhexdiisa?
- Goorma ayaan kulmi karnaa si aan uga wada hadalno horumarka ilmahayga?

Ku saabsan ACSB

ACSB waxay u heellan tahay wada shaqaynta guud ahaan Waaxda Waxbarashada iyo Horumarinta Carruurnimada Hore iyo ardayda, qoysaska, iyo bulshada si loo dhiso nidaam waxbarasho oo Nova Scotian ah oo loo siman yahay, dhaqan ahaan u jawaabaya, iyo jawi waxbarasho oo ammaan ah dhammaan ardayda.

Tiirarka **Qaabdhismeedka Waxbarashada Nova Scotian Afrika** dulmar mawduucyada muhiimka ah ee lagama maarmaanka u ah si wax looga qabto caqabadaha habaysan ee waxbarashada, u oggolaanaya ardayda ANS/Madow in la maqlo, la arko, la dhiirigeliyo, lana taageero si ay u gaadhaan ballanqaadkooda iyo kartidooda.

Wixii macluumaad dheeraad ah, la xirii:

Laanta Adeegyada Afrikaanka ee Waaxda Waxbarashada ee Nova Scotia iyo Horumarinta Carruurnimada Hore
 4th Goobta Floor Brunswick
 2021 Brunswick Street / PO Box 578
 Halifax, Nova Scotia B3J 2S9
 (902) 424-3151
acsb@novascotia.ca

Xoojinta WAALIDKA IYO QOYSKA

Codaynta

Waalidiinta iyo Qoysaska qaaliga ah,

Ku Soo Dhawoow Waxbarasho Loo Dhan Yahay! Anagoo ah macalinka koowaad iyo u doodaha ilmahaaga, waxaanu aqoonsanahay doorka muhiimka ah ee aad ka ciyaarto waxbarashada ilmahaaga. Sababtaas awgeed, Awood-siinta Waalidiinta iyo Qoysaska waa mid ka mid ah shanta tiir ee Qaab-dhismeedka Waxbarashada Nova Scotian ee Afrika.

Ficilkeenu waa ula kac. Waxaan ku dadaaleynaa inaan abuurno fursado aan ku xoojinno adiga iyo nidaamka taageerada ilmahaaga, sida go'aan-qaadayaasha muhiimka ah ee ku saabsan barnaamijyada iyo taageerada ilmahaaga. Tan waxa lagu gaadhi karaa iskaashi dhab ah oo wada shaqayneed oo ka dhexeeya guriga, dugsi, iyo bulshada taageerta oo xoojisa wanaagga iyo guusha ubadkaaga. Si loo gaaro yoolkan, waxaan bixinaa macluumaad, qalab, iyo tababar.

Waxaad u isticmaali kartaa buug-yarahaan si aad u kordhiso wacyigaada heerka wax-akhriska, iyo dabeecadaha wax-akhriska ee la raadinayo markaad ilmahaaga wax ku akhrinayso guriga. Daloolin cidhif ah ayaa lagu daray taasoo kuu ogolaanaysa inaad si fudud u kala saarto dabaylaha. Waxaad talooyinka wixii leh dhigi kartaa meel si heersare ah loo arki karo, sida albaabka qaboojiyaha, xusuusin inaad wax akhrido oo aad madadaalo leedahay!

Adiga xagga waxbarashada,

Laanta Adeegyada Afrikaanka ee Kanada (ACSB)

"Sankofa" waxaa laga soo qaatay luqadaha Akin Twi iyo Fante ee Ghana, si dabacsan macneheedu waa "in la soo saaro."

Fikradda waxaa matalaya shimbirta Sankofa, oo leh Lugaha oo hore u soo jeeda oo

madaxu u jeestay si uu u soo saaro ukun dhabarka ku yaal.

Astaanta waxaa lagu soo bandhigay agabka ACSB si ay xasuusin u noqoto "si aan u fahanno hadda oo aan u xaqiijino mustaqbalkeena, waa in aan ogaano wixii hore."

Waa maxay

Codaynta waxaa loola jeedaa isku xidhka dhawaaqyada iyo xarfaha qoran waxayna baraan carruurta sida loogu isticmaalo aqoontan si ay u akhriyaan una higgadaayaan.

Marka ay bartaan akhrinta iyo qoraalka, carruurta waxay sahaniyaan habab cusub oo ay u turjumaan adduunka ku hareeraysan oo ay u dhisaan habab cusub oo ay ku dhaqmaan ismuujinta iyo hal-abuurka.

Codaynta waxaa ka mid ah:

- dhisidda magaca, codka, iyo samaynta xarfaha ("aqoonta alifbeetada")
- fahamka xidhiidhka ka dhexeeya xarfaha qoran iyo dhawaaqyada lagu hadlo
- iyadoo la isticmaalayo codka xaraf kasta si uu ugu dhawaaqo wuxuu kelmad leeyahay
- iyadoo la isticmaalayo buugaag "la-go'in karo" (buugaag fudud oo loo qoray akhristayaasha si ay u adeegsadaan fahamkooda xiriirka xarfaka iyo dhawaaqa)
- adigoo isticmaalaya aqoonta xarfaha iyo dhawaaqyada si loo qoro erayada ("codayn")
- akhrinta soo noqnoqoshada sare iyo erayada aan caadiga ahayn

Codaynta Sanadka-Dhammaadka ee

Asal ahaan

- garashada xidhiidhka ka dhexeeya xarfaha iyo dhawaaqyada
- isku dhafka dhawaaqyada si loo akhriyo erayada fudud (tusaale,, "m" wuxuu leeyahay codka /m/sida ku jirta **derin**, "a" wuxuu leeyahay codka /a/ sida ku jirta **tufaax**, iyo "t" wuxuu leeyahay codka /t/ sida ku jirta **sare**; dhawaaq kasta ku dhawaaqaya ka dibna isku daraya/m/ /a/ /t/, "derin")

Fasalka 1

- garashada isku-darka laba xaraf ("digraphs") oo la isku daray si loo sameeyo hal dhawaaq (tusaale, **sh**, **th**)
- garashada iyo akhrinta heerka fasalka erayada soo noqnoqda (tusaale,, **at**, **waa**) iyo ereyo aan caadi ahayn (tusaale,, **ahaa**, **yihiiin**)

Fasalka 2

- garashada dhawaaqyada shaqalka gaaban iyo kuwa dheer ee erayada (tusaale,, **at** - **cuneen**, **gooyay** - **cute**)
- akhrinta erayada leh horgalayaasha caadiga ah (tusaale, **unsamee**, **resamee**) iyo daba-gelis (tusaale, **booding**, **ed**)

Macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan dabeecadaha akhrista ee heerarka akhrista ee kala duwan, booqo qaybta manhajka ee shabakada EECD: <https://curriculum.novascotia.ca>.

Buug-yaraha kale ee taxanahan waxaa laga heli karaa qaybta daabacaadda ee mareegaha ACSB ee www.ednet.ns.ca/acs/home.

